

وَعَلَى عَبْدِهِ الْمُسِّيْحِ الْمَوْعُودِ

نَحْمَدُهُ وَنُصَلِّی عَلَیْ رَسُولِهِ الْکَوَیِمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ਖੁਲਾਸਾ ਖੁਤਬਾ ਜੁਮਾ 08.04.2016

ਵੱਲੋਂ : ਨਜ਼ਾਰਤ ਨਸ਼ਰੋ ਇਸ਼ਾਅਤ ਕਾਦੀਆਂ

ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਮੁਸਲਿਮਾਨ ਆਖਣ ਜਾਂ ਗੈਰ ਮੁਸਲਿਮ ਆਖਣ ਜਾਂ ਜੋ ਇਹ ਨਾਂ ਲੈਣ ਪਰ ਅਸੀਂ ਰੱਬ ਦੀ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਪ੍ਰੀਭਾਸ਼ਾ ਅਨੁਸਾਰ ਵੀ ਅਤੇ ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਹਾਮਦ ਸਲਲਾਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਾਅਮ ਦੀ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਪ੍ਰੀਭਾਸ਼ਾ ਅਨੁਸਾਰ ਵੀ ਹਕੀਕੀ ਮੁਸਲਿਮਾਨ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਇਸ ਨਾਂ ਦੇ ਵਰਤਨ ਤੋਂ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ।

ਸਯੁੱਦਨਾ ਹਜ਼ਰਤ ਅਮੀਰੁਲ ਮੌਮਿਨੀਨ ਖਲੀਫਾਤੁਲ ਮਸੀਹ ਖਾਮਿਸ ਅਯੱਦਾਹੁਲਾਹ ਤਾਲਾ ਬਿ ਨਸਰਿਹਿਲ ਅਜੀਜ਼ ਦੇ ਜੁਮਏ ਦੇ ਖੁਤਬੇ ਦਾ ਸਾਰ ਜੋ ਆਪ ਜੀ ਨੇ 08 ਅਪੈਲ 2016 ਈ. ਨੂੰ ਮਸਜਿਦ ਬੈਅਤੁਲ ਛੁਤੂਹ ਲੰਦਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ।

ਤਸ਼ਹੁੱਦ, ਤਾਵੁੱਜ਼, ਤਸਮੀਆ ਅਤੇ ਸੂਰਤ ਝਾਤਿਹਾ ਦੀ ਤਲਾਵਤ ਦੇ ਬਾਅਦ ਹਜ਼ੂਰ ਅਨਵਰ ਅਯੱਦਾਹੁਲਾਹ ਤਾਲਾ ਬਿਨਸਰਿਹਿਲ ਅਜੀਜ਼ ਨੇ ਫਰਮਾਇਆ :

ਇਕ ਵਾਰ ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਸਲਿਹ ਮੌਉਦ ਰਜੀ ਅਲਾਹ ਅਨਹੁ ਇਹ ਲੇਖ ਵਰਨਣ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜਾਇਜ਼ੇ ਲੈਂਦੇ ਰਹਿਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਡੇ ਕੰਮ, ਸਾਡੇ ਅਮਲ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਫੈਸਲੇ ਕੁਰਾਨ ਤੇ ਹਦੀਸ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ । ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਕੁਰਾਨ ਤੇ ਹਦੀਸ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਆਖਿਆ ਨ ਮਿਲੇ ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਨਸਾਨ ਗੈਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਕਿਵੇਂ ਉਹਨਾਂ ਕੰਮਾ ਨੂੰ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜਿਆ ਜਾਵੇ । ਇਸ ਬਾਰੇ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਓਲਮਾ (ਦਿਵਾਨ) ਜੋ ਲੰਘੇ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਥਨਾ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਅਪਨਾਉਂਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ । ਇਸ ਬਾਰੇ ਆਪ ਫਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਕ ਵਾਰ ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੌਉਦ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਸਲਿਆਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਕਿਵੇਂ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਕਿਥੋਂ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਆਪ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਨੇ ਇਹੋ ਫਰਮਾਇਆ ਕਿ ਸਾਡਾ ਤਰੀਕਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੁਰਾਨ ਕਰੀਮ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਜੱਦ ਕੁਰਾਨ ਕਰੀਮ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਸ ਨੂੰ ਹਦੀਸਾਂ ਰਾਹੀਂ ਹਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਜੱਦ ਹਦੀਸਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਸਾਮੂਹਿਕ ਕੌਮੀ ਨਿਰਣਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਉਮੱਤ ਵਿੱਚ ਜੋ ਫੈਸਲੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ । ਏਥੇ ਵੀ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋਵੇ ਕਿ ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੌਉਦ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਫਰਮਾਇਆ ਕਿ ਸੁਨੱਤ (ਅਰਬਾਤ, ਉਹ ਕੰਮ ਜੋ ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਹਾਮਦ ਸਲਲਾਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਾਅਮ ਨੇ ਆਪ ਕੀਤੇ, ਅਨੁਵਾਦਕ) ਹਦੀਸ ਤੋਂ ਉਪਰ ਹੈ । ਇਸ ਲਈ ਜੋ ਗੱਲਾਂ ਸੁਨੱਤ ਤੋਂ ਸਾਬਤ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਬਹਿਰ ਹਾਲ ਅਮਲ ਕਰਨਾ ਹੈ ਇਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਹਦੀਸਾਂ ਦਾ ਨੰਬਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ । ਸੁਨੱਤ ਉਹੋ ਹੈ ਜੋ ਕੰਮ ਸਾਨੂੰ ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਹਾਮਦ ਸਲਲਾਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਾਅਮ ਨੇ ਆਪ ਕਰਕੇ ਦਿਖਾਏ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਸਹਾਬਾ ਨੇ ਸਿੱਖੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸਹਾਬਾ ਤੋਂ ਤਾਬਿਈਨ (ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ) ਨੇ ਸਿੱਖੇ ਫਿਰ ਤਬਾਤਾਬਿਈਨ (ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ) ਨੇ ਸਿੱਖੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸਾਰੀ ਉਮੱਤ

ਵਿੱਚ ਅਰੰਭ ਹੋਏ । ਬਹਿਰਹਾਲ ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਸਲਿਹ ਮੌਉਦ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਨੂੰ ਵਰਨਣ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਉਪਰ ਨਜ਼ਰ ਰਖੱਣੀ ਰਾਹੀਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਹੋ ਕੰਮ ਕਰੀਏ ਜਿਸ ਦੀ ਸਾਨੂੰ ਰੱਬ ਨੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਰਸੂਲ ਨੇ ਅਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਹੈ । ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ਨੇਕੀ ਸਿਰ'ਤੇ ਸਵਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਤਿ ਕਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮੁਸੀਬਤ ਵਿੱਚ ਪਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਉਪਰ ਜੁਲਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਕਈ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਹਨ ਅਤੇ ਅਧਿਕਤਰ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਹਨ, ਸੱਗੋਂ ਬਹੁ ਗਿਲਤੀ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹੈ ਜੋ ਅਲੱਹ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਰਸੂਲ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਰਸਰੀ ਜਿਹੀ ਗੱਲ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਤੇ ਅਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਜਿਵੇਂ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ । ਸੋ, ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਲੋਕ ਹਨ ਜੋ ਬਹੁਤ ਅਧਿਕ ਜਾਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਲੱਹ ਤੇ ਉਸ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਰਸੂਲ ਦੇ ਅਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ । ਨੇਕੀ ਵਿੱਚ ਵਧਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਵੀ ਕੁਝ ਉਪਾਰਣਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਇਕ ਇਸਤਰੀ ਦੀ ਉਪਾਰਣ ਆਪ ਨੇ ਦਿੱਤੀ ਜੋ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ'ਤੇ ਨੇਕੀ ਦੇ ਨਾਂ'ਤੇ ਇਕ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨੇਕੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਖੁਦਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਰਸੂਲ ਨੇ ਅਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ । ਇਸ ਘਰਣਾ ਵਿੱਚ ਜੋ ਮੈਂ ਵਰਨਣ ਕਰਾਂਗਾ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਵੀ ਪਾਠ ਹੈ ਜੋ ਕਈ ਵਾਰ ਆਪਣੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜੱਦ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਉਹ ਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਹਰ ਸੁਪਨਾ ਸਚਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਅਰਥ ਹੈ । ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਸਲਿਹ ਮੌਉਦ ਫਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅੱਜ ਇਕ ਇਸਤਰੀ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਆਈ, ਉਸ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਨੁਕਸ ਹੈ, ਕਹਿਣ ਲੱਗੀ ਕਿ ਮੈਂ ਸੁਪਨਾ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੌਉਦ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਆਏ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪ ਨੇ ਫਰਮਾਇਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿ ਨਿਰੰਤਰ ਰੋਜ਼ੇ ਰੱਖੋ ਤਾਂ ਖਲੀਫ਼ਾ ਤੁਲ ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਸਿਹਤ (ਸਵਸਥ) ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ । ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਸਲਿਹ ਮੌਉਦ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਅਰੰਭ ਵਿੱਚ । ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਸਲਿਹ ਮੌਉਦ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੇਰਾ ਸੁਪਨਾ ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੌਉਦ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਦੇ ਇਲਹਾਮਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੌਉਦ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਵੀ ਆਪਣੇ ਇਲਹਾਮਾਂ ਬਾਰੇ ਇਹ ਫਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੇਰਾ ਕੋਈ ਇਲਹਾਮ ਕੁਰਾਨ ਅਤੇ ਸੁਨੱਤ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ ਖੰਗਾਰ ਵਾਂਗ ਸੁੱਟ ਦਿਆਂ ਗਾ, ਗੱਲੂ ਸਾਫ਼ ਕਰਕੇ ਕੱਢ ਕੇ ਸੁਟ ਦਿਆਂ । ਜੱਦ ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੌਉਦ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਆਪਣੀ ਵਹੀ ਨੂੰ ਕੁਰਾਨ ਤੇ ਸੁਨੱਤ ਦੇ ਐਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਕੂਲ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ । ਸੋ ਜੱਦ ਸੁਪਨੇ ਅਜਿਹੇ ਹੋਣ ਜੋ ਕੁਰਾਨ ਕਰੀਮ ਜਾਂ ਰਸੂਲੇ ਕਰੀਲ ਸਲਲਾਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਾਮ ਦੇ ਫਤਵੇ ਤੇ ਸੁਨੱਤ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਬਹਿਰਹਾਲ ਰੱਦ ਕਰਨ ਯੋਗ ਸਮੱਝੇ ਜਾਣ ਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਨ ਤਾਂ ਕੁਰਾਨ ਕਰੀਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਕੋਈ ਸੁਪਨਾ ਸਚਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨ ਹੀ ਸਹੀ ਹਦੀਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਕੋਈ ਸੁਪਨਾ ਸਚਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ । ਸੋ ਸੁਪਨਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਬਾਰੇ ਬੁਨਿਆਦ ਬਨਾਉਣਾ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਨੇਕੀ ਦੀ ਹੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਸ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣਾ ਜਿਸ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨ ਹੋਵੇ ਇਹ ਰੀਜ਼ ਗਲਤ ਹੈ ਨ ਕੇਵਲ ਗਲਤ ਹੈ ਸੱਗੋਂ ਦੁਸ਼ਕਰਮ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਪਾਪ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਹਾਂ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੱਬ ਨੇ ਸੁਧਾਰਕ ਬਣਾ ਕੇ ਖੜਾ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਰੱਬ ਦਾ ਸੁਲੂਕ ਬਿਲਕੁਲ ਹੀ ਵਖੱਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ । ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕਿਸੇ ਸਾਧਾਰਣ ਮਨੁੱਖ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਹੋਵੇ ਕਿ ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੌਉਦ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਨੇ ਛੇ ਮਹੀਨਿ ਦੇ ਰੋਜ਼ੇ ਰੱਖੇ ਸਨ ਤਾਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਇਕ ਤਾਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਆਪ ਨੂੰ ਰੱਬ ਨੇ ਨਥੁਵੱਤ ਦੇ ਮੁਕਾਮ ਉਪਰ ਖੜਾ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਦੂਜਾ ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੌਉਦ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਨੇ ਆਪ ਇਸ ਬਾਰੇ ਫਰਮਾਇਆ ਕਿ ਅਤੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੀ ਨਸੀਹਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਸਾਨੂੰ ਉਹ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ : ਆਪ ਫਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੈਂ ਹਰ ਇਕ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰੇ ਅਤੇ ਨ ਹੀ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ । ਚੇਤੇ ਰਹੇ ਕਿ

ਮੈਂ ਪ੍ਰਤੀ ਕਸ਼ਫ (ਸੁਪਨੇ) ਰਾਹੀਂ ਰੱਬ ਤੋਂ ਸੁਰਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਸ਼ਰੀਰਕ ਸਖ਼ਤੀ ਦਾ ਭਾਗ ਅੱਠ ਜਾਂ ਨੌਂ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਝੱਲਿਆ ਅਤੇ ਭੁੱਖ ਤੇ ਤੇਰ ਦਾ ਸੁਆਦ ਚੱਖਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਸ ਢੰਗ ਨੂੰ ਨਿਰੰਤਰ ਬਜਾ ਲਿਆਉਣਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ । ਸੋ, ਰੱਬ ਨੇ ਆਪਨੂੰ ਇਹ ਮੁਕਾਮ ਦੇਣਾ ਸੀ ਇਸ ਕਰਕੇ ਆਗਿਆ ਹੋਈ, ਫਿਰ ਬਾਦ ਵਿੱਚ ਇਸ'ਤੇ ਆਪ ਨੇ ਅਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ । ਕਦੇ ਕਦੇ ਫਰਮਾਇਆ ਕਿ ਮੈਂ ਰੋਜ਼ੇ ਰੱਖ ਲੈਂਦਾ ਸੀ । ਭਾਵ ਦੁਜਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮਨੁਣ ਵਾਲਿਆ ਨੂੰ ਵੀ ਇਉਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮਨਾ ਕੀਤਾ ਆਪਨੇ ।

ਫਿਰ ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੌਤ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਉਪਰ ਇਹ ਆਰੋਪ ਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪ ਨੇ ਆਣਕੇ ਇਕ ਜਮਾਤ ਬਣਾ ਕੇ ਇਕ ਫਸਾਦ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪ ਦੇ ਕਥਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿਹਤੱਰ ਵਾਂ ਫਿਰਕਾ ਬਣਾ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਮਤਿਭੇਤ ਪਾ ਦਿੱਤਾ । ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਚੇਤੇ ਰੱਖਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਨਬੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਕਟ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ । ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਹਮੱਦ ਮੁਸਤਫ਼ਾ ਸਲਲਾਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਥਲ ਉਪਰ ਵੀ ਇਹੋ ਆਰੋਪ ਮਕਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਲਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਭਾਈ ਭਾਈ ਨੂੰ ਅੱਡ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਆਪੋ ਵਿੱਚ ਪਾੜ ਦਿੱਤਾ ਮਤਿਭੇਦ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਦੁਸ਼ਮਲੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜੱਦ ਕਿ ਫਸਾਦ ਦੀ ਹਾਲਤ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹੋ ਹਾਲ ਅੱਜ ਕੱਲ ਦੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਫਸਾਦ ਦੀ ਅਵਸਥਾ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈ । ਨਬੀਂ ਤਾਂ ਰੱਬ ਇਸ ਲਈ ਭੇਜਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫਸਾਦ ਦੀ ਅਵਸਥਾ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇਕ ਹੱਥ ਉਪਰ ਜਮਾਂ ਹੋਕੇ ਇਕ ਹੋਣ ਅਤੇ ਏਕਤਾ ਦਾ ਜਤਨ ਕਰਨ । ਸੋ, ਜੋ ਈਮਾਨ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹਨ ਉਹ ਅਮਨ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ । ਉਹ ਇਕ ਏਕਤਾ ਰੂਪ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਫਸਾਦਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੱਟ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਜੋ ਹਨ ਮੁਖਾਲਫ਼ ਜੋ ਹਨ ਉਹ ਫਸਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਫਸੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ । ਹੁਣ ਸਾਡੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਮੁਖਾਲਫ਼ ਭਾਵੋਂ ਜਿੰਨ੍ਹੀ ਚਾਹੁਣ ਵਿਰੋਧਤਾ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣ ਇਕਤੱਰ ਹੋਕੇ ਪਰ ਆਪੋ ਵਿੱਚ ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਲੋਕ ਪਾਏ ਹੋਏ ਹਨ । ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਪਾਏ ਹੋਏ ਹਨ ਇਕ ਨਹੀਂ ਹਨ ਆਪੋ ਵਿੱਚ ਫਿਰ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪੋ ਧਾਪੀ ਹੁੰਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ । ਸੋ, ਜੱਦ ਤੱਕ ਇਹ ਇਮਾਮ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਨੁੰਣਗੇ ਇਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਰਹੇਗਾ ਭਾਵੋਂ ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਮੁਸਲਮਾਨ ਆਖਣ ਜਾਂ ਗੈਰ ਮੁਸਲਿਮ ਆਖਣ ਜਾਂ ਜੋ ਵੀ ਇਹ ਨਾਂ ਲੈਣ ਪਰ ਅਸੀਂ ਰੱਬ ਦੀ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਪ੍ਰੀਭਾਸ਼ਾ ਅਨੁਸਾਰ ਵੀ ਅਤੇ ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਹਮੱਦ ਸਲਲਾਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਥਲਾਮ ਦੀ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਪ੍ਰੀਭਾਸ਼ਾ ਅਨੁਸਾਰ ਵੀ ਹਕੀਕੀ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਨਾਂ ਦੇ ਵਰਤਨ ਤੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਰੋਕ ਸਕਦਾ । ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਸਲਿਹ ਮੌਤ ਇਹਨਾਂ ਫਸਾਦਾਂ ਦਾ ਚਿਤੱਰ ਖਿੱਚਦੇ ਹੋਏ ਵਰਨਣ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਕ ਮਿਤੱਰ ਨੇ ਸੁਣਾਇਆ ਕਿ ਇਕ ਵਾਰ ਇਕ ਅਹਿਲੇ ਹਦੀਸ ਹਨਫੀਆਂ ਦੀ ਮਸਜਿਦ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਬਾਜਮਾਤ ਨਮਾਜ਼ ਪੜ੍ਹ ਰਿਹ ਸੀ । ‘ਅਤੱਹਮਾਤ’ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ‘ਤਸ਼ਹੁਦ’ ਸਮੇਂ ਉਂਗਲੀ ਉਠਾ ਲਈ ਉਸ ਦਾ ਉਂਗਲੀ ਉਠਾਉਣਾ ਸੀ ਕਿ ਸਾਰੇ ‘ਮੁਕਤਦੀ’ ਨਮਾਜ਼ਾਂ ਤੋੜ ਕੇ ਉਸ'ਤੇ ਟੁੱਟ ਪਏ ਅਤੇ ਹਰਾਮੀ ਹਰਾਮੀ ਕਹਿਣਾ ਸ਼ਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ । ਅਰਥਾਤ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹਨਫੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਕ ਅਕੀਦਾ ਹੈ ਹੈ ਕਿ ‘ਤਸ਼ਹੁਦ’ ਸਮੇਂ ਉਂਗਲੀ ਨਹੀਂ ਉਠਾਉਂਦੇ । ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਨਮਾਜ਼ ਪੜ੍ਹ ਰਹੇ ਹਨ ਨਮਾਜ਼ ਤੋੜਨਾ ਕਿੰਨ੍ਹਾ ਜੁਰੂਮ ਹੈ ਨਮਾਜ਼ ਤੋੜਕੇ ਉਸ ਦੀ ਉਂਗਲੀ ਨੂੰ ਦੇਖ ਰਹੇ ਸਨ । ਨਮਾਜ਼ ਤੋੜਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਦੇਣੀਆਂ ਸ਼ਰੂ ਕਰਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰਨਾ ਅਰੰਭ ਕਰ ਦਿੱਤਾ । ਸੋ, ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਸਲਿਹ ਮੌਤ ਫਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਫਸਾਦ ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੌਤ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਦੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਨ, ਮਸੀਹ ਮੌਤ ਨੇ ਤਾਂ ਆਣਕੇ ਸੁਧਾਰ ਹੀ ਕੀਤਾ । ਆਪ ਫਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੌਤ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਸਾਹਮਣੇ ਇਸੇ ਫਸਾਦ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਆਪ ਨੇ ਆਣਕੇ ਹੋਰ ਮਤਿਭੇਦ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਐਨ੍ਹਾ ਫਸਾਦ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਆਪ ਨੇ ਫਰਮਾਇਆ ਕਿ ਚੰਗਾ ਦੱਸੋ ਕਿ ਆਪਣਾ ਚੰਗਾ ਦੁੱਧ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਦਰੀਂ ਨਾਲ ਮਿਲਾ

ਕੇ ਰਖੋਦੇ ਹੋ ਜਾਂ ਅੱਡ । ਦੁੱਧ ਨੂੰ ਜੇਕਰ ਸਾਂਭਲਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਦਹੀਂ ਤੋਂ ਅੱਡੇ ਰੱਖੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਤੇ ਉਸ ਦੀ ਛਿੱਟ ਆਦਿ ਦੁੱਧ ਵਿੱਚ ਨ ਪੈ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਦੁੱਧ ਖਰਾਬ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਦਹੀਂ ਨਾਲ ਚੰਗਾ ਦੁੱਧ ਇਕ ਮਿੰਟ ਵੀ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ । ਸੋ, ਡਰਮਤਾਦੇ (ਰੱਬ ਦੇ ਭੇਜੇ ਹੋਏ ਸੁਧਾਰਕ) ਜਮਾਤ ਦਾ ਡਰਮਤਾਦਾ, ਜਮਾਤ ਦੀ ਪੀੜ੍ਹਾ ਰਖੱਣ ਵਾਲਾ ਜਮਾਤ'ਚੋਂ ਵਖੱਰਾ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਜੋ ਫਿਰਕਾ ਜਾਂ ਜਮਾਤ ਵੱਖਰੀ ਬਣਾਈ ਹੈ ਇਹ ਇਕ ਡਰਮਤਾਦੇ ਦੀ ਜਮਾਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਅੱਡ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਜੋ ਵਿਗੜੇ ਹੋਏ ਹਨ । ਜਿਵੇਂ ਰੋਗੀ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਨ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸਵਸਥ ਵਿਅਕਤੀ ਵੀ ਗ੍ਰੰਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਇਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਰੱਬ ਦੀ ਸੁਨੱਤ (ਮਰਿਆਦਾ) ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਰੂਹਾਨੀ ਰੋਗੀਆਂ ਤੋਂ ਡਰਮਤਾਦੇ ਨੂੰ ਦੂਰ ਰੱਖੇ । ਅਲੱਹ ਤਾਾਲਾ ਡਰਮਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ “ਯਾ ਅੱਖੇ ਹੱਲੀਜ਼ੀਨਾ ਆਮਾਨੂੰ ਕੁ ਅਨਭੁਸਿਕੁਮ ਵ ਅਹਲੀਕੁ ਨਾਰਾ” (يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قُوَّا أَنْفَسُكُمْ وَأَهْلِيُّكُمْ نَارًا) ਅਰਥਾਤ ਬਰਾਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਤੇ ਅਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਅੱਗ ਤੋਂ । ਹੁਣ ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੌਤ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਦੀ ਪੈਰੂਵੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਦੂਜੇ ਗੈਰ ਅਹਮਦੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹੀ ਗਈ ਤਾਂ ਪਤੀ ਕਰਕੇ ਨਿਸ਼ਚੇ ਹੀ ਉਹ ਅਹਮਦੀਅਤ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਜਾਂ ਅੰਦਰ ਹੀ ਅੰਦਰ ਕੁੜ੍ਹ ਕੁੜ੍ਹ ਕੇ ਮਰ ਜਾਵੇਗੀ । ਜੇਕਰ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਫਿਰ ਇਹੋ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਕੇ ਫਿਰ ਉਸਤੇ ਸਖਤੀਆਂ ਅਰੰਭ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ।

ਸੋ, ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਅਹਮਦੀ ਗੈਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਸ਼ਿਤਾ ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਜੋ ਆਰੋਪ ਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਮਤਿਭੇਦ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਰਾਉਣ ਦਾ ਜਤਨ ਹੈ । ਧਰਮ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆ ਉਪਰ ਪਹਿਲ ਦੇਣ ਦਾ ਜਤਨ ਹੈ । ਪਰ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਹੀ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਧਰਮ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਉਪਰ ਪਹਿਲ ਦੇਣ ਦੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਲੜਕੇ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਉਹ ਅਹਮਦੀ ਲੜਕੇ ਜੋ ਅਹਮਦੀ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਗੈਰਾਂ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਦੇ ਹਨ । ਸੋ, ਉਹਨਾਂ ਲੜਕਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਹਮਦੀ ਅਖਵਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹਕੀਕੀ ਅਹਮਦੀ ਸਮਝਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਫਿਰ ਕੇਵਲ ਵਿਅਕਤੀਗੱਤ ਇਛਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨ ਦੇਖਣ ਅਤੇ ਅਮਹਦੀ ਲੜਕੀਆਂ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਜੱਦ ਵਿਆਹ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆਵੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸੰਸਾਰਕ ਇਛਾਵਾਂ ਉਪਰ ਆਪਣੀ ਅਗੱਲੀ ਨਸਲ ਅਤੇ ਧਰਮ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇਣ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਨਸਲਾਂ ਕੇਵਲ ਲੜਕੀਆਂ ਦੇ ਗੈਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਨਾਲ ਬਰਬਾਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਗੋਂ ਲੜਕਿਆਂ ਦੇ ਗੈਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਨਾਲ ਵੀ ਬਰਬਾਦ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ । ਹਰ ਅਹਮਦੀ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਹਮਦੀ ਕੇਵਲ ਸਮਾਜਕ ਦਬਾਚਿ ਜਾਂ ਰਿਸ਼ਤਾਦਾਰੀ ਦੇ ਸਬਬ ਨਾਲ ਅਹਮਦੀ ਨ ਹੋਵੇ ਸਗੋਂ ਧਰਮ ਨੂੰ ਸਮਝ ਕੇ ਅਹਮਦੀ ਬਣਨ ਦਾ ਜਤਨ ਕਰਨ । ਜੇਕਰ ਅਹਮਦੀ ਲੜਕੇ ਬਾਹਰ ਵਿਆਹ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਅਹਮਦੀ ਲੜਕੀਆਂ ਕਿਥੇ ਵਿਆਹੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ । ਸੋ, ਲੜਕਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਗੈਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ । ਜੇਕਰ ਹੁਣ ਵੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾ ਵਰਤੀ ਗਈ, ਇਸ ਵੱਲ ਬਹੁਤ ਅਧਿਕ ਰੁਝਾਨ ਹੋਣ ਲੱਗ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਰੁਝਾਨ ਵਹੱਦਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਨਸਲ ਵਿੱਚ ਅਹਮਦੀਅਤ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗੀ ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਕਿਸੇਤੇ ਰੱਬ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਿਹਰ ਹੋਵੇ । ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੌਤ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਇਹ ਵਿਉਂਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਅਹਮਦੀ ਲੜਕੀਆਂ ਤੇ ਲੜਕਿਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਰਜਿਸਟਰ ਉਪਰ ਲਿਖੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਆਪ ਨੇ ਇਹ ਰਜਿਸਟਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸਲਾਹਾਤੇ ਖੁਲਵਾਇਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਬਿਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਹਜ਼ੂਰ ਵਿਆਹਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ । ਆਪ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਗੈਰਾਂ ਤੋਂ ਸੰਬੰਧ ਨ ਪੈਦਾ ਕਰੋ, ਆਪਣੀ ਜਮਾਤ ਵੱਖਰੀ ਹੈ । ਹੁਣ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਕੀ ਕਰੀਏ ? ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਰਸਿਟਰ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਲੜਕਿਆਂ ਅਤੇ ਲੜਕੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਹੋਣ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਤਾਂ ਜੋ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਸਾਨੀ ਹੋਵੇ । ਉਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਇਕ ਜਿਸ ਨੇ ਇਹ ਵਿਉਂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਇਕ ਲੜਕੀ ਸੀ । ਜੱਦ ਇਕ ਰਿਸ਼ਤਾ ਆਇਆ ਤਾਂ ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੌਤ ਅਲੈਹਿ

ਸਲਾਮ ਨੇ ਉਸੇ ਘਰ ਭਿਜਵਾ ਦਿੱਤਾ, ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਅਤਿਅੰਤ ਅਣਉਚਿਤ ਉਜ਼ਰ ਨਾਲ ਰਿਸ਼ਤੇ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਲੜਕੀ ਦਾ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਗੈਰ ਅਹਮਦੀ ਵਿੱਚ ਵਿਆਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ । ਜੱਦ ਹਜ਼ਰਤ ਸਾਹਬ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਮਲ੍ਹਮ ਹੋਈ ਤਾਂ ਆਪ ਨੇ ਫਰਮਾਇਆ ਕਿ ਅੱਜ ਤੋਂ ਵਿਆਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿਆਂਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਇਹ ਵਿਉਤ ਰਹਿ ਗਈ । ਪਰ ਜੇਕਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਹ ਗੱਲ ਚੱਲ ਜਾਂਦੀ ਤਾਂ ਅੱਜ ਅਹਮਦੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਕਸ਼ਟ ਨ ਹੁੰਦਾ ਜੋ ਹੁਣ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ । ਕਈ ਵਾਰ ਇਕ ਇਨਕਾਰ ਜੋ ਹੈ ਨਬੀ ਸਾਹਮਣੇ ਪੱਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕ ਮੁਸੀਬਤ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਮਾਤ ਲਈ ਫਿਰ । ਉਹ ਲੋਕ ਵੀ ਜੋ ਆਪਣੇ ਹੰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਆਲੋਕੇ ਕਈ ਵਾਰ ਚੰਗੇ ਭਲੇ ਅਹਮਦੀ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਠੁਕਰਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ । ਜੱਦ ਕਿ ਲੜਕੀਆਂ ਵੀ ਰਾਜ਼ੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਲੜਕੇ ਵੀ ਰਾਜ਼ੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਸਗੋਂ ਕਈ ਥਾਂ ਮੈਂ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਰਸ਼ਤਾ ਕਰ ਲਓ ਪਰ ਆਪਣੀ ਹਉਮੈ ਕਰਕੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ । ਬਹਿਰ ਹਾਲ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਮੌਜੂਦ ਸਨ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੌਤ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਦਾ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਹੁਣ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਦਾ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਫਿਰ ਅਜਿਹਿਆਂ ਦੇ ਅੰਜਾਮ (ਸਿੱਟੇ) ਵੀ ਬਹੁਤ ਭਿਆਨਕ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ । ਸੋ, ਜੇਕਰ ਅਹਮਦੀ ਲੜਕੇ ਅਤੇ ਲੜਕੀਆਂ ਵਿਆਹ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਾਂਪਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਹੱਠ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ । ਜਾਤੀਆਂ ਤੇ ਹਉਮੈ ਦੇ ਚਕੱਚ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਵਿਆਹ ਸ਼ਹੀਆਂ ਬਾਰੇ ਇਕ ਇਹ ਵੀ ਮਸਲਾ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੜਕੀਆਂ ਉਪਰ ਵੀ ਸਾਰੀਆਂ ਗਲੋਂ ਨਾਲ ਉਸ ਲੜਕੀ ਦੀ ਪਸੰਦ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਹੱਮਦ ਸਲਲਾਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਾਅਮ ਨੇ ਇਸ ਪਸੰਦ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਲੜਕੀ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇ । ਪਰ ਇਸਲਾਮ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪਾਬੰਦੀ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਲੀ (ਸਰਪਰਸਤ) ਦੀ ਅਗਿਆ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਨਿਕਾਹ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ । ਸਿਵਾਏ ਉਹਨਾਂ ਅਪਵਾਦਾਂ ਦੇ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਪਵਾਦ ਸ਼ਰੀਅਤ ਨੇ ਆਪ ਰੱਖਿਆ ਹੈ । ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੌਤ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਨੇ ਫਰਮਾਇਆ ਕਿ ਸ਼ਰੀਅਤ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਕਰਮ ਹੈ ਕਿ ਕੇਵਲ ਲੜਕੀ ਦੀ ਰਜਾਮੰਦੀ ਦੇਖਕੇ ਵਲੀ ਦੀ ਅਗਿਆ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਨਿਕਾਹ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇ । ਸੋ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਚਰਚਾ ਲੰਘ ਚੁਕੀ ਹੈ ਨ ਹੀ ਮਾਂਪਿਆਂ ਨੂੰ ਅਕਾਰਣ ਹੀ ਐਨ੍ਹੀ ਸਖਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਝੂਠੀ ਗੈਰਤ (ਹਉਮੈ) ਦੇ ਨਾਂ'ਤੇ ਰਿਸ਼ਤਾ ਨ ਕਰਨ । ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਜਾਇਜ਼ ਉਜ਼ਰ ਦੇ ਕਤਲ ਤੱਕ ਦੇ ਅਤਿਆਚਾਰੀ ਕਰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਣ ਜਾਣ ਅਤੇ ਨ ਹੀਂ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸਲਾਮ ਅਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪ ਹੀ ਘੱਟੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਕੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਮੌਲਵੀ ਕੋਲ ਜਾਕੇ ਵਿਆਹ ਕਰ ਲੈਣ ਜਾਂ ਨਿਕਾਹ ਪੜ੍ਹਵਾ ਲੈਣ । ਜਕੇਰ ਕਿਸੇ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਦੀ ਅਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਹਨ ਤਾਂ ਲੜਕੀਆਂ ਵੀ ਸਮੇਂ ਦੇ ਖਲੀਫ਼ਾ ਸਾਹਬ ਨੂੰ ਲਿੱਖ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਫਿਰ ਜੋ ਵੀ ਉਚਿਤ ਨਿਰਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਉਹ ਕਰੇਗਾ ।

ਸੋ, ਜੇਕਰ ਧਰਮ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆ ਉਪਰ ਪਹਿਲ ਦੇਣ ਦੇ ਉਸੂਲ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਰਖਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਲੜਕੇ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਰਖਣਗੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਖੁਦਾ ਤਾਅਲਾ ਵੀ ਉਹਨਾਂ'ਤੇ ਮਿਹਰ ਕਰੇਗਾ । ਇਕ ਖੁਤਬੇ ਵਿੱਚ ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਸਲਿਹ ਮੌਤ ਇਹ ਵਿਸ਼ਾ ਵਰਨਣ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਇਲਾਹੀ ਸਿਮਰਣ ਲਈ ਅਤੇ ਰੱਬ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਲੱਹ ਤਾਅਲਾ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਕੇ ਗੌਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਗੁਣਾਂ ਨਾਲ ਵਿਅਕਤੀਗੱਤ ਸੰਬੰਧ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇ । ਰੱਬ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਸਹੀ ਤਰੀਕਾ ਫਿਰ ਹੀ ਹਾਸਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਆਮ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਕਾਨੂਨ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਾਰਕ ਜਾਹਿਰੀ ਸੰਬੰਧ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨਾਲ ਨੇੜਤਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਘੱਟੋਂ ਘੱਟ ਕੋਈ ਰਿਤੱਤ, ਉਸ ਦੀ ਕੋਈ ਫੋਟੋ ਸਾਹਮਣੇ ਹੋਵੇ, ਉਧਾਰਣ ਲਈ ਇਸਲਾਮ ਨੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਇਹ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਅੱਜ ਦੇ ਜੁੱਗ ਵਿੱਚ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵਾਲੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤਸਵੀਰਾਂ ਭੇਜਲੀਆਂ । ਫਰਮਾਇਆ ਕਿ

ਇਸਲਾਮ ਨੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜੱਦ ਤੁਸੀਂ ਵਿਆਹ ਕਰੋ ਤਾਂ ਸ਼ਕਲ ਦੇਖ ਲਓ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਕਲ ਦੇਖਣੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋਵੇ ਉਥੇ ਅੱਜ ਕੱਲ ਦੇ ਜੁੱਗ ਵਿੱਚ ਉਸ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਤਸਵੀਰ ਦੇਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਹੁਣ ਵੀ ਦੇਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ । ਹੁਣ ਇਕ ਘਰਨਾ ਜਮਾਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੇ ਮੌਲਵੀਆਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ । ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੌਤਿਦ ਅਲੈਹਿਸਲਾਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਕਿਵੇਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰੋਧ ਤੇ ਕੀਨਾ ਭਰਨ ਦਾ ਜਤਨ ਕਰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਵਰਗਲਾਉਂਦੇ ਸਨ । ਕਿਵੇਂ ਝੂਠ ਬੋਲਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਬੋਲਦੇ ਹਨ ਹੁਣ ਵੀ ਅਤੇ ਆਪ ਉਪਰ ਕਿਵੇਂ ਕਿਵੇਂ ਦੇ ਆਰੋਪ ਲਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ । ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਸਲਿਮ ਮੌਤਿਦ ਫਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੌਤਿਦ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਨੂੰ ਵੀ ਜਾਦੂਗਰ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ ਇਹ ਲੋਕ ।

ਮੈਂਨੂੰ ਚੇਤੇ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਮਿਤੱਰ ਨੇ ਸੁਣਾਇਆ ਕਿ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇਕ ਮੌਲਵੀ ਭਾਸ਼ਣ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਅਹਮਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਉਕਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਕਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਉਸ ਝੂਠੇ ਨੇ ਆਪਣਾ ਇਕ ਮਨਯੱਤ ਕਿਸੋ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪੱਖ ਲਈ ਸੁਣਾਇਆ । ਪਰ ਰੱਬ ਵੀ ਕਈ ਵਾਰ ਮੌਕੇ'ਤੇ ਹੀ ਝੂਠ ਖੋਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ । ਸੋ, ਏਥੇ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਹੋਇਆ ਉਸੇ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਇਕ ਗੈਰ ਅਹਮਦੀ ਵਕੀਲ ਸਾਹਬ ਵੀ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਸਨ ਪਰ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਵਿਅਕਤੀ ਸਨ ਅਹਮਦੀ ਨਹੀਂ ਸਨ ਜੋ ਕਿਸੇ ਜੁੱਗ ਵਿੱਚ ਏਥੇ ਹਜ਼ਰਤ ਖਲੀਫ਼ਾਤੁਲ ਮਸੀਹ ਅਵੱਲ ਕੋਲ ਇਲਾਜ ਲਈ ਆਏ ਸਨ । ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੈਂ ਅਹਮਦੀ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਪਰ ਮੈਂ ਇਲਾਜ ਲਈ ਆਪ ਉਥੋਂ ਹੋਕੇ ਆਇਆ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਥੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਮੌਲਵੀ ਨੇ ਜਿੰਨ੍ਹੀਆਂ ਵੀ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਸਾਰੀਆਂ ਗਲਤ ਹਨ । ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਸਲਿਮ ਮੌਤਿਦ ਫਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹੁਣ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਹਨ ਜੋ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਕਿ ਏਥੇ ਜਾਦੂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਣ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦੇਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੋ ਲੋਕ ਇਸ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਾਂ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਬੇ ਇਜ਼ਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਰਥਕ ਹਾਨੀ ਪਹੁੰਚਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਫਿਦਾਈ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਹਮਦੀਅਤ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛਡੋਂਦੇ, ਉਹ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਕੁਟ, ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਤੇ ਆਰਥਕ ਹਾਨੀ ਰਾਹੀਂ ਡਰਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉਹਨਾਂ'ਤੇ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਦਾ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਨਿਸ਼ਚੇ ਹੀ ਕੋਈ ਜਾਦੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਈਮਾਨ ਉਪਰ ਕਾਇਮ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ । ਅਲੱਹ ਤਾਲਾ ਇਹਨਾਂ ਝੂਠਿਆਂ ਮੌਲਵੀਆਂ ਤੋਂ ਉਮੱਤ ਨੂੰ ਬਚਾਏ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਰਾਈ ਨੂੰ ਪਛਾਨਣ ਦੀ ਤੌਫ਼ੀਕ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਜਿੰਮੇਦਾਰੀਆਂ ਸਮਝਣ ਦੀ ਤੌਫ਼ੀਕ ਦੇਵੇ ।

ਜੁਮਏ ਦੇ ਖੁਤਬੇ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਹਜ਼ੂਰ ਅਨਵਰ ਨੇ ਮੁਕਰੱਮਾ ਸਕੀਨਾ ਨਾਹਿਦ ਸਪੁਤਰੀ ਮੁਕਰੱਮ ਮੁਹਮੱਦ ਦੀਨ ਸਾਹਬ ਮਰਹੂਮ ਅਤੇ ਮੁਕਰੱਮ ਸ਼ੌਕਤ ਗ੍ਰਾਨੀ ਸਾਹਬ ਸ਼ਹੀਦ ਸਪੁਤਰੁ ਮੁਕਰੱਮ ਕਾਜ਼ੀ ਅਬਦੁਲ ਗ੍ਰਾਨੀ ਸਾਹਬ ਦੇ ਸਦਗੁਣਾਦਾ ਵਰਨਣ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਮਾਜ਼ ਜਨਾਜ਼ਾ ਗਾਇਬ ਪੜ੍ਹਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਐਨਾਲ ਕੀਤਾ ।

Khulasa Khutba 08.04.2016

Delivered By : Hadhrat Khalifatul Masih Vth (atba)

Summarized by : Majlis Ansarullah Bharat

Translated by : Shamshad Ahmad Eden, from Punjabi desk

From : Nazarat Nashr-o-Isha'at Qadian-143516, Distt. Gurdaspur, Punjab (INDIA)